

PRISBILDNINGEN ÄR DEN NYA FOLKBILDNINGEN

Förr läste borgerligheten romaner och pratade politik. Nu studerar den aktiekurser och vet allt om kvadratmeterpriser. Frågan är hur rik man blir av det.

Av **André Johansson**

Bloggare på andrejohansson.blogspot.com

Illustrationer av Joanna Andreasson

JAG KÖPTE NYLIGEN en bostadsrätt. Sedan dess får jag varje dag rensa min inkorg på mäklarmejl. De erbjuder mig en julgran om jag låter värdera min lägenhet. Jag får glad sommarhälsningar och blir inbjuden till föreläsningsserier där fastighetsmäklaren Erik Olsson, i samarbete med KTH, berättar om bostadsrätten. Om skillnaden mellan äkta och oäkta bostadsrätter, om hur uppskovslagen fungerar. Den typen av teman.

Bor man i svensk storstad, är i 30-årsåldern och har varit på en fest det senaste året vet man att inget samtalsämne är så populärt som bostadsfrågan. Var man bor, vilken upplåtelseform det är, vad kvadratmeterpriset ligger på, om man har kakelugn, hur man på bästa sätt fraktar hem taklampan Kotten, om bostadspriset påverkas av att en restaurang som serverar årgångstequila öppnar i samma kvarter. Bostadsrätten är nya Hyland. Det enda gemensamma samtalsämnet som (medelklass)människor i storstäderna verkar ha kvar.

Men bostadsrätten är mer än så. Mäklare skriver på sina hemsidor om förmånskunder som samlas i deras reception. De sitter i stolen Myran, dricker Brämhultsjuice och äter physalis. De är där för att förkovra sig. De väntar på att en samtida studiecirkel ska börja.

Jo, jag vet, det låter märkligt; studiecirkeln är ju död. Det har man hört ganska länge: att folkbildningen och cirkelarna

inte längre går runt. Det där gamla, att en trubadur sjunger Dan Andersson-låtar och att en äldre man berättar om Baptistkyrkans historia, det är passé. I dag engagerar sig unga på andra sätt. Man nämner internet (som om det är något enhetligt) och menar att folk vill engagera sig i andra former (utan att veta vilka). Vad man då glömmer är den nya folkbildningen i fräsch TV4-estetik.

ERIK OLSSON ÄR dagens Erik Svenning. Folkörörelsemannen Svenning stod på 50-talet på Möllevången i Malmö och höll uppbyggliga tal om vikten av allmännyttan. I dag står fastighetsmäklare Olsson i en aula och berättar för 30-åriga par om

”Bostadsrätten är nya Hyland. Det enda gemensamma samtalsämnet som (medelklass)människor i storstäderna verkar ha kvar.”

hur sloandet av fastighetsskatten påverkar prisbildningen på innerstadslägenheter. Prisbildningen är den nya folkbildningen.

Denna nya gren av folkbildningen skiljer sig från den traditionella. Perspektivförskjutningen är total. Då handlade det generellt om att lära sig hur man kunde hjälpa andra, till exempel hur man kunde hjälpa arbetarna från tjuvsamhället

(samtidigt som man åt rulltårta). Bostadsrättscirklarna går ut på att få kunskap om hur man kan förvalta sitt eget bostadskapital (samtidigt som man äter exotisk frukt). Kanske krävs det en pengapåse på andra sidan för att par från Kungsholmen ska kunskapsförstärkas. Likt barn som bara äter när de vet att glass väntar på andra sidan färsjärparna.

Men den nya folkbildningen är inte bara bostadsrätt. Fondförvaltande pensionsplacering erbjuder ständigt sina tjänster om hur man ska få sitt kapital att föröka sig. Vanligtvis får man

telefonsamtal från en fryntlig försäljare, men de har också uppsökande verksamhet. Det visade sig häromveckan när jag spelade korpffotboll. Före matchen stod Riksgälden och delade ut liniment och en broschyr om hur man kan få sin pension att växa. Det traditionella Föreningsssverige möter det nya Fondförvaltarssverige på en grusplan i Älvsjö.

Nyligen aviserade dessutom finansmarknadsminister Mats Odell att en ny folkbildningskampanj är på gång. Den går ut på att medvetandegöra medborgarna om vad man bör tänka på för att privatekonomin ska fungera. Medborgaren, menar Odell, hamnar i underläge gentemot marknadsaktörer och myndigheter. Kreditmarknaden är snarlig och skattereglerna invecklade.

Staten och kapitalet är alltså överens om att bilda folket i privatekonomiska frågor. Det är inte utan att man undrar om den klassiska borgerliga bildningsgrunden numera består av kapitalkunskap. I går spelade borgerligheten piano och läste utländska romaner på originalspråk. I dag spelar de i stället bostadsrättsmonopol och läser aktiekurser. Frågan är hur rik man blir av det. ∞

